

ทักษะชีวิตและอาชีพสู่การเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชน

บริบทอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา

Life and Career Skill for Enhancing Future Skills of People in Satingpra District Songkhla Province.

Received : 2022-02-20

Revised : 2022-03-25

Accepted : 2022-08-

ผู้วิจัย เมธี ดิสวัสดิ์¹

ธनिया เยาดำ²

Matee Di-sawat²

matee@tsu.ac.th

Thaniya Yaodum¹

thaniya_yao@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในบริบทพื้นที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1. สังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) รวมทั้งร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มผู้นำชุมชน/ประชาชน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 35 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา 2. ตรวจสอบคุณภาพทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยการสนทนากลุ่มและสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 35 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยการวิเคราะห์สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสังขละบุรี ประกอบด้วย 21 ทักษะ ดังนี้ 1) การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์ 2) ความคิดออกแบบ 3) ทักษะความฉลาดทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) ความไวต่อการรับรู้และตีความหมาย 5) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 6) การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ 7) การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่ 8) การประเมินศักยภาพของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) การพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้อื่น 10) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ 11) ภาวะผู้นำ 12) ความเชี่ยวชาญในการผลิต 13) การบูรณาการข้ามศาสตร์ 14) การใฝ่รู้ 15) การบริหารจัดการ 16) การพัฒนาให้ยั่งยืน 17) การคิดคำนวณทางการเงิน 18) การตลาด 19) การสื่อสาร 20) การใช้ภาษาต่างประเทศ 21) การสร้างเครือข่าย

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) น้อยกว่า 1.00 พบว่า ทุกทักษะมีความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการวัดทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระหว่าง 4.17 – 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระหว่าง 0.63 – 0.87

¹ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Ph.D. in department of Evaluation and Research Faculty of Education Thaksin University

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Ph.D. in department of Evaluation and Research Faculty of Education Thaksin University

คำสำคัญ : ทักษะชีวิตและอาชีพ, ทักษะแห่งอนาคต, บริบทอำเภอสังขละบุรี

Abstract

This research aimed to synthesize and examine life and career skills of people in Satingpra District, Songkhla Province. There were two steps of research methods, as follows: 1. Synthesized life and career skills by synthesizing relevant documents and research, in-depth interviews and focus groups with 35 community leaders, people and experts. Analyzed the data by content analysis. 2. Examined life and career skills by focus groups and asked for opinions by questionnaire on accuracy, suitability and feasibility from 35 experts in various related fields and stakeholder representatives. Analyzed the data by content analysis and considered the accuracy, appropriateness and feasibility by analysis of averages and standard deviations.

The results showed that:

1. The results of the synthesis of life and career skills of people in Satingpra District, Songkhla Province: The synthesis of relevant documents and research combined with expert opinions showed that life and career skills of people in Satingpra District, Songkhla Province consisted of 21 skills, as follows: 1) Initiative Thinking and Adaptability 2) Design mindset 3) Social Intelligence and Cross-cultural Skills 4) Perceptual Speed and Interpretation 5) Rational Decision Making 6) Situation Analysis and Assessment 7) Modern Media Literacy 8) Assessing one's own Potential and Understanding Individual Differences 9) Developing and Adjusting Attitudes of Oneself and Others 10) Productivity and Accountability 11) Leadership 12) Productivity 13) Transdisciplinary Skills 14) Curiosity 15) Administration and Management 16) Sustainable Development 17) Financial Computational Thinking 18) Marketing 19) Communication 20) Use of Foreign Languages and 21) Networking.

2. The results of the examination of life and career skills of people in Satingpra District, Songkhla Province. Considering the criteria of average was 3.51 or more and standard deviation was less than 1.00. All skills were accurate, appropriate and feasible for measuring life and career skills of people. The averages (\bar{X}) were between 4.17 – 4.59 and the standard deviations (SD) were between 0.63 – 0.87.

Keywords : Life and Career Skills, Future Skills, Satingpra District Context

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันก้าวเข้าสู่สังคมไร้พรมแดนที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่างประเทศ ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงทุกด้านอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อสถานะการทำงาน คุณภาพแรงงาน และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ความต้องการทักษะแรงงานเปลี่ยนแปลงไป แรงงานจึงต้องมีทักษะเพิ่มขึ้นมากกว่าการมีฝีมือในการทำงานเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและการแข่งขันทางธุรกิจ จึงทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น เมื่อสภาพสังคมมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความสามารถในการแก้ไขปัญหาของกำลังคน เพื่อเพิ่มความสามารถของกำลังแรงงานในการปฏิบัติงาน รวมถึงเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันในเวทีระดับประเทศและเวทีโลกได้จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เน้นกลไกการขับเคลื่อนด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ การสร้างโอกาสและความมั่งคั่งอย่างเท่าเทียม เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทายทางสังคมในมิติต่างๆ การสร้างแรงงานที่มีทักษะและความรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกใน

อนาคต การพัฒนาทักษะแห่งอนาคตนั้น พบว่า การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานเป็นกระแสหลักสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต หลายอาชีพอาจถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยี และหลายอาชีพอาจต้องพึ่งพาเทคโนโลยีอย่างขาดไม่ได้ การเปลี่ยนแปลงของงานในอนาคตทำให้วงจรชีวิตการทำงานของคนในยุคปัจจุบันต่างจากยุคก่อน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI), 2561) ดังนั้น การยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้างทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก มุมมองต่อฝีมือแรงงานจึงต้องมีทักษะและวิถีคิดเพิ่มขึ้น ทั้งทักษะการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น การรอบรู้เนื้อหาวิชาพื้นฐาน สมรรถนะพื้นฐาน ทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านนวัตกรรมที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การสื่อสารและความร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ เพื่อให้แต่ละคนได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถให้บรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดที่ควรเตรียมความพร้อมให้กับแรงงาน เพื่อการลดช่องว่างระหว่างความรู้และทักษะที่เคยเรียนมาในระบบ กับทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต (McCullum (2014) แต่จากการศึกษาทักษะชีวิตและอาชีพในปัจจุบัน เป็นทักษะโดยภาพรวมสำหรับบุคคลโดยทั่วไป ไม่ได้มีความเฉพาะเจาะจงให้สอดคล้องกับบริบทของคนในพื้นที่ เพราะแต่ละพื้นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนให้สอดคล้องกับบริบท เพื่อให้สามารถนำทักษะเหล่านั้นไปพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนต่อไปได้ในอนาคต ให้สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเหลือประชาชนให้มีความพร้อมให้มีภูมิคุ้มกันที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเท่าทันและสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

ประชาชนคนไทยส่วนหนึ่งมีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพตามถิ่นฐานของตน ดังนั้น อาชีพหลักของคนไทยจึงมักเป็นอาชีพเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรในบริเวณแวดล้อมของพื้นที่ และเป็นการสืบทอดวิถีการประกอบอาชีพจากรุ่นสู่รุ่น โดยใช้แนวทางการประกอบอาชีพลักษณะเดิม ด้วยการขายผลผลิตที่ได้จากการเก็บเกี่ยวโดยตรง หรือหากมีการแปรรูป ก็มักจะแปรรูปโดยใช้ความรู้พื้นฐานและความรู้ดั้งเดิมที่ได้รับการถ่ายทอดกันมา จึงไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน หากจะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ควรมีทักษะเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากความเชี่ยวชาญของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต

จากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชุมชนชาวสทิงพระ จังหวัดสงขลา เป็นชุมชนหนึ่งที่มีรูปแบบการประกอบอาชีพเหมือนกับชุมชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นชุมชนเกษตรกรรมที่มีชาวบ้านวัย 40-50 ปี โดยรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นจุดเด่นของชุมชน ในการประกอบอาชีพก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับชุมชนอื่นๆ คือ ใช้การสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้เกิดการสร้างรายได้ แต่ไม่สามารถพัฒนาอาชีพให้สามารถพึ่งตนเองและเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ที่ยั่งยืนได้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของคนในชุมชนให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการดำรงชีวิตและสามารถประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้ตามบริบทการเปลี่ยนแปลงไปของสังคม และสามารถพึ่งตนเองได้ หน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของทักษะดังกล่าว และนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการทำงานและจัดการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะชีวิตและอาชีพสู่การเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนบริบทอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในบริบทพื้นที่อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการวิจัย แหล่งข้อมูล เครื่องมือ/วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
1. สังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพ	สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	แบบบันทึกเอกสาร	วิเคราะห์เนื้อหา
	กลุ่มผู้นำชุมชน / ประชาชน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 35 คน	การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) และร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)	วิเคราะห์เนื้อหา
2. ตรวจสอบคุณภาพทักษะชีวิตและอาชีพ	ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านธุรกิจ การเงินและการธนาคาร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการพัฒนาชุมชน เป็นต้นและตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผล จำนวน 35 คน	-การสนทนากลุ่ม (Focus group) -แบบสอบถาม	-วิเคราะห์เนื้อหา -พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยการวิเคราะห์สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากตารางที่ 1 แสดงวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

1.1 สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการประกอบอาชีพในอนาคต โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะในอนาคต

1.2 ศึกษาบริบทเชิงพื้นที่ ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) และร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) กับกลุ่มผู้นำชุมชน/ประชาชน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 35 คน เพื่อนำไปสู่ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) ที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพในบริบทอำเภอสทิงพระ

1.3 จัดประชุมคณะผู้วิจัยเพื่อสังเคราะห์กรอบทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลาโดยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ ข้อ 1.2 มาয়กร่างกรอบฯ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน และความต้องการจำเป็นในการประกอบอาชีพในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในบริบทพื้นที่อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

2.1 จัดประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิตามความเชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาร่างกรอบทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่ได้จากข้อ 1.3 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะสำหรับการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมทักษะชีวิตและอาชีพจากผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านธุรกิจ การเงินและการธนาคาร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

2.2 จัดประชุมคณะผู้วิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างกรอบทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในข้อ 2.1

2.3 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อพิจารณา ทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

2.4 จัดประชุมคณะผู้วิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างกรอบทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในข้อ 2.2

2.5 ได้กรอบทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสทิงพระ จ.สงขลา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 21 ทักษะ ดังนี้ 1) การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์ 2) ความคิดนอกแบบ 3) ทักษะความฉลาดทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) ความไวต่อการรับรู้และตีความหมาย 5) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 6) การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ 7) การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่ 8) การประเมินศักยภาพของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) การพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้อื่น 10) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ 11) ภาวะผู้นำ 12) ความเชี่ยวชาญในการผลิต 13) การบูรณาการข้ามศาสตร์ 14) การใฝ่รู้ 15) การบริหารจัดการ 16) การพัฒนาให้ยั่งยืน 17) การคิดคำนวณทางการเงิน 18) การตลาด 19) การสื่อสาร 20) การใช้ภาษาต่างประเทศ 21) การสร้างเครือข่าย รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ทักษะ	ทักษะชีวิต (องค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF),2003)	ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ทักษะชีวิตและอาชีพ (Partnership for 21 Century Skills, 2014)	ทักษะชีวิต (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2554)	ทักษะแห่งอนาคต (Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, 2011)	Bakhshi และคณะ (2017)	การสัมภาษณ์
1	การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์		ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)	การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์ (Novel and Adaptive Thinking)	ทักษะการคิดขั้นสูง (Cognitive Skills) เช่น ความคิดแปลกใหม่ และคิดยืดหยุ่น	
			ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and Self Direction)				
2	ความคิดออกแบบ				ความคิดออกแบบ (Design mindset)		- การออกแบบผลิตภัณฑ์ - การพัฒนาผลิตภัณฑ์
3	ทักษะความฉลาดทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม		ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-cultural Skills)	การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ความฉลาดทางสังคม (Social Intelligent)	ทักษะทางสังคม (Social Skill)	

ที่	ทักษะ	ทักษะชีวิต (องค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF),2003)	ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ทักษะชีวิตและอาชีพ (Partnership for 21 Century Skills, 2014)	ทักษะชีวิต (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2554)	ทักษะแห่งอนาคต (Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, 2011)	Bakhshi และคณะ (2017)	การสัมภาษณ์
		ทักษะการควบคุมอารมณ์ ความคิดเห็นและพฤติกรรม ภายใต้แรงกดดัน		การจัดการกับอารมณ์ และความเครียด	ความสามารถข้าม วัฒนธรรม		
		ทักษะการใช้เหตุผลโน้มน้าว จูงใจผู้อื่นให้คล้อยตามและ สนับสนุนแนวคิดต่อการ กระทำที่ถูกต้อง			(cross-cultural competency)		
4	ความไวต่อการรับรู้ และตีความหมาย				ทักษะการรับรู้และ ตีความหมาย	ความไวต่อการรับรู้ (Perceptual Speed)	
5	การตัดสินใจอย่างมี เหตุผล	ทักษะในการตัดสินใจอย่างมี เหตุผลในการเลือกทางที่ เหมาะสมที่สุด		การตัดสินใจและการ แก้ปัญหาการตัดสินใจ			การหาทางเลือกที่ เหมาะสม
6	การวิเคราะห์และ ประเมินสถานการณ์	ทักษะการวิเคราะห์และ ประเมินสถานการณ์					
		ทักษะในการคิดหาทางเลือก และวิเคราะห์จัดลำดับ					

ที่	ทักษะ	ทักษะชีวิต (องค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF), 2003)	ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ทักษะชีวิตและอาชีพ (Partnership for 21 Century Skills, 2014)	ทักษะชีวิต (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2554)	ทักษะแห่งอนาคต (Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, 2011)	Bakhshi และคณะ (2017)	การสัมภาษณ์
7	การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่				การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่ (New-media literacy)		การใช้เทคโนโลยีในการออกแบบบริหารจัดการ และการขาย
8	การประเมินศักยภาพของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	ทักษะในการประเมินศักยภาพของตนเองในสถานการณ์เฉพาะหน้า		การตระหนักรู้ในตนเองและความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น			
9	การพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้อื่น	ทักษะการพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้เกี่ยวข้อง					
10	ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ		ความเชี่ยวชาญในการผลิตและการรู้รับผิดชอบ (Productivity and Accountability)				
11	ภาวะผู้นำ		ภาวะผู้นำ (Leadership)				

ที่	ทักษะ	ทักษะชีวิต (องค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF),2003)	ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ทักษะชีวิตและอาชีพ (Partnership for 21 Century Skills, 2014)	ทักษะชีวิต (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2554)	ทักษะแห่งอนาคต (Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, 2011)	Bakhshi และคณะ (2017)	การสัมภาษณ์
12	ความเชี่ยวชาญในการผลิต		ความเชี่ยวชาญในการผลิต (Productivity)			ทักษะปฏิบัติ (Psychomotor and physical abilities)	การปฏิบัติ
13	การบูรณาการข้ามศาสตร์				การบูรณาการข้ามศาสตร์ (Transdisciplinary)		การเชื่อมโยง บูรณาการ และการประยุกต์
14	การใฝ่รู้						การใฝ่รู้
15	การบริหารจัดการ				การบริหารจัดการการรับรู้ทางปัญญา (Cognitive load management)	การบริหารจัดการ (Administration and Management)	- การคิดอย่างเป็นระบบ - การบริหารจัดการกลุ่ม
16	การพัฒนาให้ยั่งยืน						การสืบทอดองค์ความรู้
17	การคิดคำนวณทางการเงิน				การคิดคำนวณ (computational thinking)		บัญชี การเงิน
18	การตลาด						การตลาด, เทคนิคการขาย, เทคนิค

ที่	ทักษะ	ทักษะชีวิต (องค์การช่วยเหลือเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF),2003)	ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 : ทักษะชีวิตและอาชีพ (Partnership for 21 Century Skills, 2014)	ทักษะชีวิต (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2554)	ทักษะแห่งอนาคต (Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute, 2011)	Bakhshi และคณะ (2017)	การสัมภาษณ์
							การประชาสัมพันธ์, การสร้างจุดแข็งของ Brand, การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์
19	การสื่อสาร	-ทักษะในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดและการตัดสินใจ -ทักษะในการปฏิเสธการเจรจาต่อรองเพื่อรักษาน้ำใจและเพื่อประโยชน์อันชอบธรรม					การถ่ายทอด
20	การใช้ภาษาต่างประเทศ					ภาษาอังกฤษ	ภาษาต่างประเทศ
21	การสร้างเครือข่าย						การสร้างเครือข่าย

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในบริบทพื้นที่อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 21 ทักษะ โดยมีผลการวิเคราะห์ค่าความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ทักษะ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	SD	ผล	\bar{X}	SD	ผล	\bar{X}	SD	ผล
1. การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์	4.45	0.69	✓	4.52	0.69	✓	4.28	0.84	✓
2. ความคิดออกแบบ	4.41	0.73	✓	4.34	0.77	✓	4.24	0.87	✓
3. ความฉลาดทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม	4.45	0.69	✓	4.41	0.73	✓	4.41	0.73	✓
4. ความไวต่อการรับรู้และตีความหมาย	4.31	0.71	✓	4.28	0.75	✓	4.24	0.74	✓
5. การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	4.45	0.87	✓	4.38	0.86	✓	4.38	0.78	✓
6. การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์	4.45	0.74	✓	4.41	0.73	✓	4.34	0.72	✓
7. การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่	4.59	0.68	✓	4.55	0.69	✓	4.55	0.69	✓
8. การประเมินศักยภาพของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.45	0.69	✓	4.45	0.74	✓	4.17	0.85	✓
9. การพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้อื่น	4.38	0.73	✓	4.31	0.81	✓	4.21	0.82	✓
10. ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ	4.52	0.69	✓	4.55	0.57	✓	4.34	0.90	✓
11. ภาวะผู้นำ	4.52	0.63	✓	4.52	0.63	✓	4.52	0.69	✓
12. ความเชี่ยวชาญในการผลิต	4.52	0.63	✓	4.55	0.69	✓	4.52	0.63	✓
13. การบูรณาการข้ามศาสตร์	4.48	0.69	✓	4.41	0.73	✓	4.38	0.73	✓
14. การใฝ่รู้	4.48	0.63	✓	4.59	0.63	✓	4.45	0.83	✓
15. การบริหารจัดการ	4.48	0.74	✓	4.48	0.69	✓	4.41	0.73	✓
16. การพัฒนาให้ยั่งยืน	4.36	0.72	✓	4.40	0.77	✓	4.32	0.85	✓
17. การคิดคำนวณทางการเงิน	4.41	0.78	✓	4.45	0.74	✓	4.34	0.86	✓
18. การตลาด	4.52	0.74	✓	4.55	0.74	✓	4.41	0.86	✓
19. การสื่อสาร	4.52	0.69	✓	4.45	0.78	✓	4.38	0.78	✓
20. การใช้ภาษาต่างประเทศ	4.28	0.88	✓	4.31	0.85	✓	4.21	0.94	✓
21. การสร้างเครือข่าย	4.52	0.74	✓	4.45	0.83	✓	4.24	0.87	✓

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของทักษะชีวิตและอาชีพ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) น้อยกว่า 1.00 พบว่า ทุกทักษะมีความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการวัดทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระหว่าง 4.17 – 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระหว่าง 0.63 – 0.87

สรุปผล

1. ผลการสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 21 ทักษะ ดังนี้ 1) การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์ 2) ความคิดออกแบบ 3) ทักษะความฉลาดทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) ความไวต่อการรับรู้และตีความหมาย 5) การตัดสินใจอย่างมี

เหตุผล 6) การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ 7) การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่ 8) การประเมินศักยภาพของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) การพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้อื่น 10) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ 11) ภาวะผู้นำ 12) ความเชี่ยวชาญในการผลิต 13) การบูรณาการข้ามศาสตร์ 14) การใฝ่รู้ 15) การบริหารจัดการ 16) การพัฒนาให้ยั่งยืน 17) การคิดคำนวณทางการเงิน 18) การตลาด 19) การสื่อสาร 20) การใช้ภาษาต่างประเทศ 21) การสร้างเครือข่าย

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) น้อยกว่า 1.00 พบว่า ทุกทักษะมีความถูกต้อง เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการวัดทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ระหว่าง 4.17 – 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระหว่าง 0.63 – 0.87

อภิปรายผล

1. ผลการสังเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพทั้ง 21 ทักษะ ดังนี้ 1) การคิดแปลกใหม่และการปรับตัวตามสถานการณ์ 2) ความคิดออกแบบ 3) ทักษะความฉลาดทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) ความไวต่อการรับรู้และตีความหมาย 5) การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 6) การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ 7) การรู้เท่าทันสื่อสมัยใหม่ 8) การประเมินศักยภาพของตนเองและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 9) การพัฒนาและปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและผู้อื่น 10) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ 11) ภาวะผู้นำ 12) ความเชี่ยวชาญในการผลิต 13) การบูรณาการข้ามศาสตร์ 14) การใฝ่รู้ 15) การบริหารจัดการ 16) การพัฒนาให้ยั่งยืน 17) การคิดคำนวณทางการเงิน 18) การตลาด 19) การสื่อสาร 20) การใช้ภาษาต่างประเทศ และ 21) การสร้างเครือข่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทักษะส่วนใหญ่เป็นทักษะหลักที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นของคนที่อยู่ในศตวรรษที่ 21 ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของปนัดดา นกแก้ว (2564) ที่พบว่า มี 5 ด้าน คือ 1) ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว 2) ความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง 3) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบ 5) ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ ประกอบกับพื้นที่อำเภอสิงหนครที่ประชาชนในพื้นที่มีอาชีพหลักที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมการทำนาข้าว การประมง และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากตาลโตนด ซึ่งในปัจจุบันและอนาคตทุกอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพที่เกิดจากฐานรากของพื้นที่และชุมชนนั้น เพื่อความอยู่รอดของการดำรงชีวิตและการทำอาชีพนั้นๆ ทุกอาชีพย่อมมีเป้าหมายหลักเพื่อนำผลผลิตและผลิตภัณฑ์ต่างๆ มาจัดจำหน่ายสู่ตลาดสินค้า และหากต้องการให้เกิดความมั่นคงของการดำรงอาชีพนั้นๆ จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการจัดการในเชิงธุรกิจชุมชน โดยการดำเนินการในรูปแบบธุรกิจชุมชนมีความเหมาะสมกับการทำธุรกิจของชุมชนในระยะเริ่มต้น เนื่องจากธุรกิจชุมชนนั้นจะใช้เงินลงทุนในการเริ่มต้นไม่มากนัก เน้นการสร้างงานในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นเป็นรายได้หลักจากการขายสินค้า การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยทักษะทางด้าน การวางแผนและบริหารจัดการธุรกิจ โดยมีรายละเอียด คือ ต้องมีทักษะการวางแผนและบริหารจัดการการเงินและการตลาด และทักษะการเข้าใจและพัฒนาตนเองเพื่อธุรกิจถึงจะทำให้อาชีพทั้ง 3 นั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2558) ที่กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ คือ การเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลงหรือมีภัยคุกคามได้อย่างชาญฉลาด ถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิต รวมทั้งการคิดสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่การเผยแพร่ นำเทคนิควิธีการใช้และพัฒนาทักษะการใช้ เกิดเป็นกลยุทธ์การขาย เกิดผู้ประกอบการในงานอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้ทันในยุคการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ Bakhshi และคณะ (2017) ยังได้ศึกษาทักษะแห่งอนาคตที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ ผ่านการสังเคราะห์ทักษะแห่งอนาคตในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า การบริหารจัดการ (Administration and Management) เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในอนาคต

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของทักษะชีวิตและอาชีพของประชาชนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา พบว่า ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านความถูกต้อง เหมาะสม และความเป็นไปได้ตามเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนเกี่ยวกับอาชีพในปัจจุบันและอนาคตมีความคิดเห็นสอดคล้องกับว่าทักษะชีวิตและอาชีพที่เป็นข้อค้นพบเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2559) กำหนดว่า การศึกษาในภาคชีวิต (Life-Long Education) จะเกิดจากฐานความต้องการของชุมชน (Felt-Needs) ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) อันได้แก่ ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ผู้แทนภาคการประกอบการ ผู้แทนกลุ่มอาชีพอิสระ สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่สำคัญของภาครัฐ และเอกชน ร่วมกำหนด

ปัญหาและความต้องการทักษะความสามารถและคุณลักษณะของคนรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมความมั่นคงภายใต้การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกที่ชุมชนท้องถิ่นพึ่งพิงพัฒนาภายใต้วิถีวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเกิดเป็นความคิดริเริ่มของประชาชน (Initiative) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจำเป็นต้องประสานความร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะสารสนเทศความต้องการด้านอาชีพในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา มีทั้งหมด 21 ทักษะ ดังนั้น หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานด้านการพัฒนาชุมชน ด้านการเกษตร ด้านการค้าเงินการธุรกิจ ควรเข้ามาสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานแรงงาน วายยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยสามารถนำฐานข้อมูลเกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพของคนในชุมชนไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับบริบทได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ สถาบันการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ สามารถแนะแนวทางการประกอบอาชีพ และการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน และประชาชนในชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งอนาคตของประชาชนในบริบทอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา โดยใช้กระบวนการสังเคราะห์เอกสารและตรวจสอบคุณภาพด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้นควรทำการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์และทำการตรวจสอบข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบและยืนยันความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข. (2554). *รายงานประจำปี กรมสุขภาพจิต ปี 2554*. สืบค้นจาก <https://www.dmh.go.th/ebook/dl.asp?id=269>.
- ปนัดดา นกแก้ว. (2564). ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(1): 263-278.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2561). *รายงานที่ตีพิมพ์: ปรับทิศทางเศรษฐกิจไทยให้พร้อมสู่ยุคแห่งความปั่นป่วนทางเทคโนโลยี*. <https://tdri.or.th/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐: แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand ๔.๐*. www.onec.go.th.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเตรียมความพร้อมกลุ่มความถนัดทางสาขาวิชาและอาชีพในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Bakhshi, H., Downing, J., Osborne, M. and Schneider, P. (2017). *The Future of Skills: Employment in 2030*. London: Pearson and Nesta.

Institute for the Future for the University of Phoenix Research Institute. (2011). *Future work skills*. Retrieved from <http://www.iftf.org>.

McCollum, S.B. (2014). *Youth life skill development for 21st century workforce preparedness*. Doctoral dissertation, North Carolina State University.

Partnership for 21st Century Skill. (2011). *Framework for 21st century learning*. Retrieved from <http://www.p21.org>.

UNICEF. (2003). *Annual Report (covering 2002)*. Retrieved from <https://www.unicef.org/publications/>.

